

Hayatı var edenlerin emeğine saygıyla...

Saate baktı... İki... bir kez daha şaşırdı akreple yelkovanın yarenliğine. Kim bulmuş diye geçirdi içinden. Az kalmış diye düşündü sonra.

Aynaya bakıp ovuşturdu yüzünü, traş olmak gelmedi içinden; vazgeçti. Duvardaki takvime baktı; Türkiye Gazetesi Takvimi, 3 Mart 1992, Salı. Prof.Dr. Tahsin Banguoğlu'nun ölümü; "vay be" diye mırıldandı, önemli bir adammış, takvime yazmışlar diye düşündü. Aşkale'nin kurtuluşu; insan kuş olup uçsa, her gün bir yeri gezse diye geçirdi aklından. Hilafetin kaldırılması; duvardaki fotoğrafa baktı, "bak kızım" dedi, "öğren, bu adam büyük adam". Gündüzün uzaması 3 dakika; şaşırdı, kim, nasıl hesaplıyor bunu, akıl sır erdiremedi.

Utangaç bakışlar ve kaçamak buluşmalar sonrası kavuştukları eşini ve beş yaşındaki kızları sevdayı öptü, helalleşti, kapıdan çıkıp, minibüse doğru yürüdü. Yarım saat ya çeker ya çekmezdi yol. Çamurda gıcırdayan çizmelerini seyretti yürürken. İyi olmuştu vardiya değişimi, bahar gelmişti, bağa bahçeye ayıracak zaman kalmıştı.

Yol boyu ıslatan ama yağmayan havayı seyretti minibüsün camından. Mevsimiydi işte tam da bu havaların. Şakalar, açık seçik fıkralar, küfürlü takılmalar, sendika dedikodularıyla tamamlandı yol. İndiğinde minibüsten müessese önünde "Tombalacık Halimem" türküsü dolaşmıştı diline; "Tombalacık Halimem taş başına gel, ben gidiyorum gurbete düş peşime gel". Güldü kendine, minibüste çaldığından diye düşündü.

Lambahaneden lambaları alıp binanın önündeki alanda toplananlara katıldı. Bir kez daha kontrol etti lambanın iyi çalışıp çalışmadığını. Kemerini yerinden oynatıp belini acıtan maskesini düzeltti, bir diş sıktı kemerini. Bu havada uzun sürmese bari diye düşündü bu bekleyiş.

Asansöre doğru yürüdüler. Çizmelerine baktı. Artık gıcırdamıyordu. Hafta sonu toplantı vardı

sendikada, çıkışta birer bira atarız sahilde diye konuştular.

Kuyu başında, asansörün üstünde yazan yazılara baktı. "Selamete" dedi yanındaki arkadaşına; gelenekti. Bir dua mırıldandı; her zaman herkesin yaptığı gibi. Kapısı kapandığında asansörün, demir yığını yapıya, gri gökyüzüne baktı. Sevindi iş başı toplantısının kısa sürdüğüne, insaflı davranmıştı genç mühendis, ıslanmamışlardı öyle aman aman.

Silkinince asansör, kapattılar lambaları. Daha ilk gün öğrenmişti bunu; gözler alıştıyordu ocağın soluk ışığına.

Açıp lambaları yürüdüler. Şakalaşmalar, türküler karıştı ocağın havasına, sıyrılıp havalandırma bacasından kente yağdı.

Sonra...

Kömür oldular...

263 maden işçisinin can verdiğini yazdı gazeteler. Günlerce cenazeleri bekledi eşler, analar, çocuklar. Ölenlerden son ikisine 97'nin Mayısında ulaştılar; beş yıl sonra.

Sevda, beş yaşındaki oğlunu alıp çıktı evden; babasının adını koymuşlardı. Duvardaki iki fotoğrafa baktı çıkmadan. Küçükken babasının ona gösterdiği fotoğrafın yanında şimdi babası bakıyordu ona solgun çerçeveden. Minibüse binip şehre indi. ıslatan ama yağmayan bir hava vardı ama Tombalacık Halimem çalmadı. Çarşıda eşiyile buluştu; o da izin almıştı madenden bugün. Mezarlığa gittiler. Dua ettiler. Oğlunun saçını okşadı Sevda, "sen madenci olmayacaksın" dedi.

Çocuk, kömür karası gözleriyle ıslı ıslı baktı annesine. Bir şey demedi eşi; sanki başka çaresi var der gibi baktı Sevdaya, elini tuttu. Anladı Sevda, eğildi, diz çöktü oğlunun karşısına, etekleri çamura değdi. "Sen" dedi, "sen madende çalışmayacaksın".

- Ferruh N. Ayoğlu-